

ประกาศกรมสอบสวนคดีพิเศษ
เรื่อง มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

ด้วยกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวน การสอบสวนคดีความผิดทางอาญาอันมีลักษณะเป็นคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรม ภายใต้กฎหมายการกำกับดูแล การบริหารราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ขณะเดียวกันกับการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม และสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยเน้นย้ำให้บุคลากรภายใต้สังกัด กระทรวงก่อสัมภาระความสำคัญในการดำรงตนตามค่านิยมร่วม “เกียรติศักดิ์ เชี่ยวชาญ ชื่อเสียง” เพื่อให้เกิดมาตรฐานการทำงานและสร้างความเชื่อมั่นในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนในทุกระดับอย่างเท่าเทียม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อนุมัติการสอบสวนคดีพิเศษ จึงได้กำหนดมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบของบุคลากรในสังกัดขึ้น อันเป็นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้บุคลากรในสังกัดมีการปฏิบัติที่เคร่งครัด ชัดเจน และเป็นไปในแนวทาง เดียวกัน ดังนี้

นโยบาย

๑. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ยึดมั่นและสนับสนุนให้มีระบบและกลไกในการลดการใช้ดุลพินิจ ของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

๒. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับมาตรฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ เห็นควรให้มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อกำกับการปฏิบัติงาน และตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของบุคลากรตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด กรอบแนวทางปฏิบัติ

ครอบแนวทางการตรวจสอบการลดการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ครอบคลุมใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑. การลดการ...

๑. การลดการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจหลัก

๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับดำเนินการติดตาม กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ในสังกัดให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ด้วยความสุจริต เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบการดำเนินการอย่างโปร่งใสได้ในทุกขั้นตอน

๑.๒ มีคู่มือหรือการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานที่อยู่ในภารกิจหลักของ หน่วยงาน หรือแนวทางการพิจารณาอย่างชัดเจนในการใช้ดุลพินิจ โดยไม่เลือกปฏิบัติและมุ่งประโยชน์ส่วนรวม เหนือประโยชน์ส่วนตน

๑.๓ มีการใช้เทคโนโลยีหรือข้อมูลทางวิชาการหรือแนวทางบรรทัดฐานการปฏิบัติ หรือ แนวคำพิพากษาภัยคึกคัก เพื่อประกอบการตัดสินใจ พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสามารถอธิบายเหตุผล ในการตัดสินใจดำเนินการดังกล่าวได้โดยละเอียด

๑.๔ มีการพิจารณาในรูปคณบุคคลหรือคณะกรรมการ เพื่อเป็นการร่วมใช้ดุลพินิจ ให้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ตามกรอบแห่งกฎหมาย และลดความเสี่ยงต่อโอกาสที่จะเกิดการใช้อำนาจหน้าที่ โดยมิชอบ

๑.๕ มีแนวทางการติดตาม ทบทวน กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุง หลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๖ มีการแต่งตั้งมอบหมายให้หน่วยงานหรือคณบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะ หน่วยงานคลังด้านการกำกับดูแลมาตรฐานและตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกหน่วยงาน ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนด

๒. การลดการใช้ดุลพินิจในการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน ตลอดจน การใช้ดุลพินิจของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ อย่างเคร่งครัด

๒.๒ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวงเงินเล็กน้อยที่ดำเนินการได้โดยไม่ต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการให้เจ้าหน้าที่พัสดุพิจารณาโดยสืบราคาจากห้องตลาด และเลือกรายการที่เสนอราคาน้ำหนักสุด

๒.๓ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างโดยคณะกรรมการ หากทราบว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาเป็น ผู้มีส่วนได้เสียกับประชานกรรมการ หรือกรรมการคนหนึ่งคนใด ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการ หรือประชานกรรมการทราบเพื่อพิจารณาความเหมาะสม/จำเป็นในการทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการ ตลอดทั้งห้าม มิให้เข้าร่วมประชุมหรือมีมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญานั้น หรือกรณีจำเป็นต้องมีการ ซื้อขายในบางเรื่อง เมื่อได้ข้อแจ้งและตอบข้อซักถามแล้วจะต้องออกจากที่ประชุม

๒.๔ กรณีการตรวจรับงาน ให้ตรวจรับภายในกรอบระยะเวลาของกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนแนวทางที่กรรมสูตรสวนคดีพิเศษกำหนด หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้แจ้งเหตุผลให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๒.๕ กรณีการยึดใช้ทรัพย์สินของราชการ ให้หน่วยงานที่กำกับทรัพย์สินนั้น ทำทะเบียน การยึด – การคืน และมีการตรวจสอบรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำอย่างเคร่งครัด

๒.๖ มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบครุภัณฑ์คงเหลือประจำปี ทำหน้าที่ตรวจสอบความคุมพัสดุ/ครุภัณฑ์ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ถูกต้อง และโปร่งใส

๒.๗ มอบหมายกลุ่มตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานกลางมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อประเมินให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุง อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๓. การลดการใช้ดุลพินิจในการบริหารงานบุคคล

๓.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ดุลพินิจของผู้ใต้บังคับบัญชา ในการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน และขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงระบบคุณธรรม ความรู้ความสามารถของบุคลากร ความเสมอภาค เป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

๓.๒ กำหนดให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล จัดทำระบบและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานบุคคลให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม ดังนี้

๑) การสร้างและคัดเลือกบุคลากร

๑.๑) มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

๑.๒) มีการจัดทำแผนอัตรากำลังของหน่วยงานล่วงหน้า

๑.๓) มีการวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นไปตามกฎหมายเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๑.๔) มีการประกาศเผยแพร่หลักเกณฑ์ แนวทางการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร และประกาศผลพร้อมระบุเหตุผลอย่างชัดเจน

๒) การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร

๒.๑) มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น การเลื่อนตำแหน่ง

๒.๒) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งของบุคลากร

๒.๓) มีการจัดทำแผนความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path)

๒.๔) มีการวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร ของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่เป็นไปตามกฎหมายเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๒.๕) มีการประกาศเผยแพร่หลักเกณฑ์ แนวทางการบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร และประกาศผลพร้อมระบุเหตุผลอย่างชัดเจน

๓) การพัฒนาบุคลากร

๓.๑) มีหลักเกณฑ์ในการประเมินและพัฒนาบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

๓.๒) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร

๓.๓) มีการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan)

๓.๔) มีการวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

๓.๕) มีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

๓.๖) มีการประกาศผลการพิจารณาความดีความชอบ และประกาศผลพร้อมระบุเหตุผลอย่างชัดเจน

๓.๗) มีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรภายในประกอบการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร หรือการเลื่อนตำแหน่ง

๓.๘) มีการระดมความคิดเห็นและทบทวนหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจ

๑. ขั้นตอนแรก พิจารณาจากข้อเท็จจริงอันเป็นสำคัญ ซึ่งการวินิจฉัยข้อเท็จจริงนั้นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากพยานหลักฐานที่มีอยู่ว่าเพียงพอต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าได้เกิดขึ้นหรือไม่

๒. ขั้นตอนที่สอง ข้อกฎหมาย ที่อ้างอิงประกอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๑ ที่เกี่ยวข้องและเป็นสาระสำคัญ

๓. ขั้นตอนที่สาม ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน ซึ่งผู้ใช้ดุลพินิจจะต้องพิจารณาตัดสินใจว่า กฎหมายได้กำหนดให้ใช้ดุลพินิจได้เพียงประการเดียว หรือหลายประการ ซึ่งสามารถตัดสินใจใช้อำนาจหรือไม่ ได้หรือจะเลือกประการทำการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน

กรณีพบว่ามีบุคลากรใดในกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีการใช้ดุลพินิจอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม และขัดต่อประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยเฉพาะข้อ ๔ (๓) ที่ระบุให้ข้าราชการต้อง “ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เยี่ยงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตน ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี” สามารถแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนได้ตามช่องทาง ดังต่อไปนี้

๑. รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

๒. แจ้งทางไปรษณีย์หรือร้องเรียนด้วยตนเองได้ที่กลุ่มคุ้มครองจริยธรรม, กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล กรมสอบสวนคดีพิเศษ ชั้น ๒ อาคารกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขที่ ๑๒๙ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓. แจ้งผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ที่ www.dsi.go.th

ทั้งนี้ ข้อร้องเรียนต่างๆ จะนำเสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสืบสวนข้อเท็จจริง หากมีมูลและเป็นความผิดทางวินัยจะดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดของกฎหมาย ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พันตำรวจเอก

(ไพรินทร์ วงศ์เมือง)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ